

มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว

นางสาวนาถวดี พักคง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-036-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018882 117356767

PROTECTION OF CHILDREN FROM DOMESTIC VIOLENCE

MISS NATWADEE PHALCKKUNG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

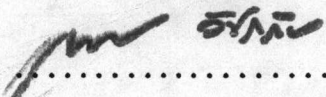
1993

ISBN 974-583-036-4

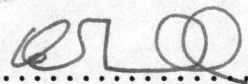
หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณกรรมโดยบุคคลในครอบครัว
โดย นางสาวนาถดี พักคง
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์

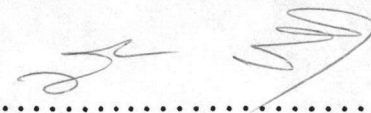

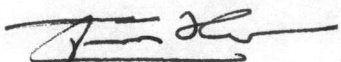
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จิรนิติ หะวานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ตระกุล วินิจฉัยภาค)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นางวดี พักคง : มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว
(PROTECTION OF CHILDREN FROM DOMESTIC VIOLENCE) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.มัทยา จิตติรัตน์, 112 หน้า. ISBN 974-583-036-4

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงแนวคิดหลักกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้คุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัวทั้งในต่างประเทศและประเทศไทยว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างกันในการคุ้มครองเด็กอย่างไร อีกทั้งมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ซึ่งสัมพันธ์กับความผิดที่ผู้กระทำผิดกับเหยื่อมีความสัมพันธ์ต่อกัน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่ามาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัวของประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องทั้งในส่วนของมาตรการอาญาและมาตรการแพ่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เสนอแนะว่า

1. ในคดีอาญาที่บิดามารดาหรือผู้ใช้อำนาจปกครองทำร้ายเด็ก ควรอยู่ในเขตอำนาจในการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว
2. กรณีเด็กอยู่ในภาวะใกล้อันตรายหรือน่าเชื่อว่าจะได้รับอันตราย ควรนำมาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้เพื่อเป็นการป้องกัน
3. ควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กรมประชาสงเคราะห์ หรือหน่วยงานเอกชน ซึ่งได้รับการรับรองโดยรัฐ ให้มีอำนาจในการดำเนินการขอถอนอำนาจปกครอง
4. ควรกำหนดให้นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าว เป็นตัวบุคคลที่ต้องมีหน้าที่แจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นผู้รายงานต่อพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการถอนอำนาจปกครอง หรือนำมาตรการใด ๆ เพื่อคุ้มครองเด็ก

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติต นางวดี พักคง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C170360: MAJOR LAW
KEY WORD: LAW / CHILDREN / DOMESTIC VIOLENCE

NATWADEE PHALCKKUNG : PROTECTION OF CHILDREN FROM DOMESTIC VIOLENCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. MUTTAYA JITTIRAT. 112 pp.
ISBN 974-583-036-4

This research is aimed for the study of the concepts, legal principles and other measures in protecting children from domestic violence both in Thailand and abroad. Also, this research is aimed for the study of the problem arises from the application of such measures to the offender of whom having relation between offender and prey.

From the research, it is found that there are many mistaken points about the protection measures for the children from the domestic violence both in criminal and civil measures. It is therefore proposed as follows :

1. In criminal case which domestic violence is committed by parents or guardians, the case should be under the jurisdiction of the Juvenile and Family Court.
2. In case that the children are nearly in danger or is believed to be in danger, the measure of safety should be applied to
3. The government sections ie. Department of Public Welfare, private sectors, non-governmental organization offically recognized by the government to be specified to have authorities for depriving the parental right.
4. To be clearly specifying the concerned professions as a reporting persons of the abovementioned matters to the responsible authority who will report directly to the public-prosecutor in order to deprive the parental right or to apply any possible measures to protect children

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ..... นพธวัช วัฒนกุล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ ท่านอาจารย์รองศาสตราจารย์
มัทยา จิตติรัตน์ ผู้ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมการทำ
วิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ
ที่ได้ให้ความเมตตากรุณา ตลอดจนรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ ดร.จิตติ
หะวานนท์ ท่านอาจารย์ตระกูล วินิจฉัยภาค ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้
กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประสพสุข
บุญเดช อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ และอาจารย์วัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล ที่ได้กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแสดงข้อคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์จุฬาฯ, กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
กรมประชาสงเคราะห์, มูลนิธิเด็ก, มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ที่ได้กรุณาให้เอกสารประกอบการทำ
วิทยานิพนธ์และคุณวิเวียง ทรัพย์สาร คุณชนัน ลี้มิ่งเลิศ และทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามสำหรับความ
ช่วยเหลือต่าง ๆ ต่อผู้เขียน

ขอกราบพระคุณ บิดา-มารดาและพี่สาว ซึ่งสนับสนุนในการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้
เขียนตลอดมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้หากปรากฏคุณค่าและประโยชน์ในทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอโน้ม
อุทิศแต่ บิดา มารดา ผู้เป็นครูคนแรกของผู้เขียน ส่วนข้อผิดพลาดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอ
โน้มรับไว้แต่ผู้เดียว

นางสาวนาถวดี พักคง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา.....	4
1.5 ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 สมมติฐาน.....	4
2 สภาพปัญหาในปัจจุบันกับบทบาทของรัฐในการคุ้มครองเด็ก.....	5
2.1 สภาพปัญหาในปัจจุบันกรณีเด็กถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัว.....	5
2.2 สาเหตุของปัญหาการทารุณภัยเด็กโดยบุคคลในครอบครัว.....	11
2.2.1 สาเหตุทางด้านวัฒนธรรมจารีตประเพณี.....	11
2.2.2 สาเหตุทางด้านตัวบุคคลหรือบิดามารดา.....	14
2.2.3 สาเหตุทางด้านตัวเด็ก.....	16
2.2.4 สาเหตุทางด้านครอบครัว.....	17
2.2.5 สาเหตุจากความสับสนในโครงสร้างทางสังคม.....	19
2.3 ผลกระทบจากการทารุณภัยเด็กโดยบุคคลในครอบครัว.....	19
2.3.1 ผลกระทบต่อพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก.....	19
2.3.2 ผลกระทบต่อคุณภาพประชากรและสวัสดิการของสังคม.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.4 แนวคิดในการปฏิบัติต่อเด็ก.....	21
2.4.1 แนวคิดเป็นสมบัติของพ่อแม่.....	21
2.4.2 แนวคิดเด็กเป็นสมบัติของสังคม.....	22
2.4.3 แนวคิดเด็กมีสิทธิอำนาจในฐานะปัจเจกชน.....	23
2.5 บทบาทของรัฐบาลในการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัว	26
3 มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัวที่ใช้ในต่างประเทศ และในประเทศไทย.....	43
3.1 มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัวในต่างประเทศ	43
3.1.1 มาตรการทางอาญา.....	44
3.1.2 กฎหมายแจ้งเหตุ.....	52
3.1.3 มาตรการทางแพ่ง.....	55
3.2 มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัวในประเทศไทย	67
3.2.1 มาตรการทางอาญา.....	67
1) กฎหมายอาญา.....	67
2) วิธีการเพื่อความปลอดภัย.....	71
3) การควบคุมประพฤติ.....	76
3.2.2 มาตรการทางแพ่ง.....	80
4 วิเคราะห์มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณภัยโดยบุคคลในครอบครัวใน ประเทศไทย.....	86
4.1 มาตรการทางอาญา.....	86
4.2 มาตรการทางแพ่ง.....	91
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	94
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	112